

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
Сектор за внатрешна контрола и професионални стандарди

Ев.број 13-_____

2013 година

С к о п ј е

Министерството за внатрешни работи во континуитет продолжува со јасно дефинирана политика која се темели на утврдените Владини преоритети за безкомпромисна борба против корупцијата во сите свери на општеството, вклучително и во сопствените редови. Исполнувањето на превземената обврска ја гледаме како наша приоритетна задача и како клучен услов за исполнување на политичките критериуми на патот на Република Македонија кон асоцирањето на Република Македонија за полноправно членство во НАТО и Европската унија.

Со цел спречување на корупцијата како негативна појава, согласно Програмата за работа Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди во име на Министерството за внатрешни работи за 2013 година донесува

АНТИКОРУПЦИСКА ПРОГРАМА

Програмата опфаќа три клучни елементи и тоа: ефикасна примена на антикорупциските процеси, превенција која подразбира отстранување на причините за корупција и коруптивно однесување и подигање на свеста кај вработените за спроведување на антикорупциската програма. Основната цел на

антикорупциската програма е намалување на корупцијата и постигнување на антикорупциска култура кај вработените во Министерството на ниво на Европските полиции. Тоа ќе успееме да го оствариме само со трајно исполнување на целите како што се отстранување на условите за постоење на корупција во полицијата неселективно покренување на кривична и дисциплинска одговорност за незаконско и непрофесионално постапување, воспоставување на посакуваните етички стандарди како и спречување на судир на интереси при извршување на полициските работи. Во програмата е предвидено и исполнување на други цели како детектирање на корупцијата и системско соочување со зголемување на ефикасноста на полициските органи надлежни за спроведување на законите и службите на Министерството надлежни за контрола на работењето, транспарентни административни постапки улогата на медиумите и учеството на граѓаните во сузбивањето на корупцијата во сопствените редови.

Современите трендови на полето на сузбивање на корупцијата се насочуваат кон превземање на превентивни мерки кои ќе се фокусираат на смалување на можностите и создавање на неповолни услови за извршување на корупциски кривични дела. Превентивните антикорупциски мерки се со цел спречување, откривање на причините и условите за корупција и нивно отстранување додека репресивните активности остануваат како корективни мерки и се насочени за санкционирање на незаконското работење и со кои се отстрануваат штетните последици.

Под поимот корупција во Министерството за внатрешни работи и полицијата се подразбира секое дејствие или пропуст кое вработениот ќе го стори при вршење на својата должност, а за тоа како возврат бара или прифаќа некаква корист, погодност или

интерес за себе или за друго лице како и секое пречекорување и прекршување на стандардните постапки и процедури, злоупотреби на службената должност или пречекорување на законските овластувања заради директно или индиректно ветена, понудена, дадена, побарана, прифатена или очекувана материјална, нематеријална корист, погодност, предност или друг интерес од страна на вработен во Министерството, за себе или за некој друг со намера да изврши или да се воздржи од извршување на дејствие кое законски е должен да го изврши или да не го изврши.

Под поимот материјална или нематеријална корист, предност, погодност или интерес се подразбира секоја добивка без разлика на нејзината големина или вредност, како и секоја нефинансиска добивка, без разлика на нејзиниот вид, форма или содржина.

Под поимот финансиска корист или интерес се подразбира секоја добивка без разлика на нејзината големина или вредност. За корист или интерес се смета и секоја нефинансиска добивка, без разлика на нејзиниот вид, форма и содржина.

Појавните облици на корупцијата во Министерството за внатрешни работи може да бидат различни, од оние кои последиците се помалку штетни до оние кои според правото преставуваат кривично дело.

Постојат неколку типа на коруптивно постапување во Министерството и полицијата и тоа:

- **Авторитетна корупција** - подразбира случаи на примање подароци и услуги од помала вредност (безплатни пијалоци или храна во ресторани, бесплатни билети за натпревари или други приредби) или примање на други бесплатни услуги од помала вредност.

- **Класично подмитување** - е типична појава на корупција кога вработените прифаќаат поклони или услуги заради

извршување или неизвршување на одредени работи од делокругот на службените овластувања.

- **Опортунизам** - се однесува на случаи кога полициски службеник зема пари или друга корист од лица кои се лишени од слобода.

- **Изнудување** - е кога полициски службеник прифаќа поткуп за неспроцесуирање пријава по сторено кривично дело или прекршок.

- **Заштита на незаконски активности** - е состојба кога се пружа полициска заштита на оние лица кои се извршители на незаконски дејствија.

- **Непревземање или мesteње** - е кога полицискиот службеник ја оневозможува истрагата со намерно губење на докази заради лична корист.

- **Внатрешна корупција** - се однесува кога вработените во Министерството едни на други им плаќаат за услуги како што се напредување во службата, подобар статус или други бенифити во работењето.

Успехот во борбата против корупцијата пред се ќе зависи од превентивните и репресивни мерки кои ќе бидат преземени кон припадници на Министерството за внатрешни работи, сторители на кривични дела од областа на корупцијата. Сепак од особена важност е и казнувањето на сторителите на овие дела во кривичната постапка. Откривањето на овие дела е отежнато пред се поради тоа што припадниците на Министерството, сторители на ваквите кривични дела, често пати со својот професионален ангажман создаваат позитивно мислење помеѓу колегите и јавното мислење, ваквите дела се вршат без присуство на сведоци, а конспиративноста е загарантирана бидејќи двете страни се стекнуваат со одредена корист. Припадниците на МВР кои

извршуваат кривични дела од областа на корупцијата често пати користат стручна помош како при извршување на делото, така и при прикривање на овие дела.

Заради сите овие причини, многу е битно делото да се детектира уште на самиот почеток, а ако тоа не е можно многу брзо после извршувањето.

1. Програмски активности

Министерството за внатрешни работи со својата проактивна борба против корупцијата и нејзина апсолутна неприфатливост, гради контролни механизми, мерки и активности со кои ќе го стесни просторот на коруптивно однесување на вработените во Министерството и полицијата, како и откривање и соодветно санкционирање на секој конкретен случај, поради што оваа програма опфаќа систем на мерки и активности кои значат:

1. Селекција на кандидатите при вработување во Министерството согласно пропишаните стандарди;
2. Континуирана обука на вработените во Министерството и полицијата;
3. Специјализирана обука на полициските кадри кои се спротивставуваат на корупцијата;
4. Унифицирани процедури за работа во Министерството;
5. Професионално постапување на вработените во МВР во демократско политичките процеси;
6. Јакнење на интегритетот на вработените во Министерството за внатрешни работи;

7. Доследно почитување на Кодексот на полициска етика;
8. Поттикнување на граѓаните да пријават корупција во Министерството и полицијата;
9. Спроведување на систем на кариера;
10. Зајакнување на меѓуинституционалната соработка;
11. Унапредување на меѓународната соработка во борбата против корупцијата;
12. Спречување на судирот на интереси при вршење на јавни должности;
13. Транспарентност во работењето, значаен сегмент за спречување на корупцијата во Министерството за внатрешни работи.

1.1 Селекција на кандидатите при вработување во Министерството согласно пропишаните стандарди

Приемот на лица во полицијата треба да се базира на рамноправни и недискриминаторски односи. Се подразбира дека не се работи за дискриминација или повреда на рамноправноста на граѓаните ако можност за работа во полицијата не добијат лица кои се осудени за тешки кривични дела, бидејќи се работи за казнено однесување кое е неспово со однесувањето на полициските службеници. Меѓутоа, ако приемот се заснова на ограничување во поглед на полот, етничката припадност, социјалниот статус, вероисповеста или некое друго лично својство тогаш ќе постои повреда на еднаквоста односно дискриминација на кандидатите за вработување.

Селекцијата на кандидатите за работа во полицијата мора да биде заснована на квалификации и способности кои се релевантни

за извршување на полициската работа. Покрај здравствените и психичките способности и потребното образовно ниво, на што се базира селекцијата на кандидати за нашата полиција, многу е важно селекцијата да се изврши согласно критериумите на кој укажува Европскиот кодекс на полициска етика. А тоа е способноста за правилно расудување, отворени ставови, зрелост, искреност, комуникативност, добро разбирање на општествените и културните прашања и прашањата на локалната заедница. Овие својства и знаења претставуваат темел за нова улога на полицијата во општеството и нејзините подобри односи со граѓаните и нивните права.

Кандидатите за полициски службеници ќе се избираат во јавна и транспарентна постапка.

1.2.Континуирана обука на вработените во Министерството

По завршување на основната обука на вработените, од големо значење е и овозможување на континуирана обука во текот на работењето која треба да биде достапна во сите области на полициското постапување за сите припадници во Министерството. Целта на обуката е да се прошири знаењето на припадниците и да се подобрат нивните вештини. Обуката мора да го одржи принципот на демократска работа на полицијата, во оперативна смисла подразбира полицијата да биде обучена да постапува согласно законите и полициската етика, вклучувајќи ги и оние кои се однесуваат на корупција.

Со континуираната обука на полициските службеници и останатите вработени во Министерството треба да се подигне свесноста за демократските вредности, позитивното законодавство

и меѓународните стандарди на работа на полицијата, која претставува суштински дел на уверувањето на секој професионален полицаец.

Иднината им припаѓа на оние вработени во Министерството кои за време на реформите се подготвени да се доедуцираат, а оние кои што мислат дека нема што повеќе да научат ќе останат затечени во временскиот период кој веќе е зад нас.

1.3. Специјализирана обука на полициските кадри кои се борат против корупцијата

Од посебна важност е континуираната специјална обука на полициските кадри кои се борат против корупцијата и усовршување кое ќе биде насочено на професионалната работа соочувајќи се со предизвикот во борбата против корупцијата која треба да биде бескомпромисна и неселективна со целосно почитување на човековите права, Уставот и Законите.

Сите полициски службеници се должни стручно да се оспособуваат за работата што ја извршуваат на своето работно место, за вештини и знаење низ организирани програми. Усовршувањето е постојана активност која ја спроведува Министерството за внатрешни работи. Во рамките за своите активности, Центарот за обука во соработка со ОБСЕ и ИЦИТАП ќе спроведе тренинг и едукација со цел усовршување на полициските службеници кои се борат против корупција во сите организациони единици.

Во полициските редови при изборот на кадри за борба против корупцијата посебно мора да се внимава на потребниот степен и вид на образование, да се практикува доедукација на полицискиот кадар за корупција и методи за нејзино успешно сузбивање.

1.4 Унифицирани процедури за работа во Министерството

Со неунифицирани и долги процедури за работа во полицијата и Министерството се создава одредена правна несигурност и можност за коруптивно однесување на вработените. Различните процедури, спорите постапки, молчењето на администрацијата и комплицирање на пропишаните процедури при остварување на одредени права на граѓаните доведува до коруптивно постапување на вработените во Министерството и полицијата. Со развојот на информатичката технологија и технолошкиот напредок се создава можност за воведување на електронски регистри со што ќе се унифицира постапувањето во сите организациони единици на Министерството.

Со воспоставениот механизам за електронско поврзување на организационите единици во составот на Министерството, на електронски начин ќе се овозможи меѓусебна размена на информации, искуства и знаења, ќе се намалат трошоците, ќе се унапреди меѓусебната соработка како на национално, така и на меѓународно ниво, а ќе се стесни полето за коруптивно однесување.

Со тоа што услугите што ги бараат граѓаните од Министерството ќе бидат стандардизирани, унифицирани и јавно достапни, ќе се овозможи граѓаните на едноставен начин да ги користат овие услуги, без притоа да мора да чекаат во долги редици пред шалтерите на службите, со што ќе се зголеми процентот на проактивни и задоволни граѓани.

Со воедначени и унифицирани полициски процедури граѓаните во целост ќе ги користат придобивките на технолошкиот

развој и ќе фатиме чекор со полициите во чие друштво се стремиме да бидеме и ние.

1.5 Професионално постапување на вработените во МВР во демократско политичките процеси

Демократското полициско работење наложува полицијата истовремено да е надвор од политиката, но исто така да ги штити демократските политички процеси.

Полициските службеници по закон ги имаат истите граѓански и политички права како и останатите граѓани. Ограничувањето на овие права е предвидено во Правилникот за работите и дејностите што се во судир со полициските работи и член 128 од Законот за внатрешни работи. Полициското организирање согласно принципот „Полициско работење во заедницата“ овозможува воспоставување односи на релација полиција-јавност, а со тоа се создава поле за ефикасна соработка со другите органи, единици на локалната самоуправа, невладините организации и граѓаните.

Полицијата како државен орган за спроведување на законот се грижи за заштита на човековите слободи и права според Уставот на Република Македонија, законите и меѓународните договори, спречување и откривање на казниви дела, превземање мерки за гонење на сторители, како и одржување на јавниот ред и мир во општеството. Заштитата на човековите права претставува базична вредност во општеството.

Принципите на правда и правичност се главна задача на вработените во Министерството за внатрешни работи. Вработените во Министерството мораат да го спроведуваат законот и да се раководат според принципите на еднаквост, рамноправност и недискриминација по било кој основ. Истите не смеат да ги

користат службените овластувања за да добијат корист, погодност или интерес за себе или за друго лице. Полициските службеници постапувајќи согласно Уставот и Законите секогаш мора да ги почитуваат стандардите на професионално работење.

Зајакнувањето на ефикасноста и ефективноста на полицијата е можна само со доследно почитување на пропишаните норми и стандарди, следење на најдобрите европски искуства, практики и стандарди на полициско постапување. Ефикасноста и ефективноста на полицијата се огледува во начинот на постапувањето, расветлените криминални активности, санкционирање на полициските службеници во случај на недоследности и корумптивни постапки, непостоење на исклучок при утврдување на одговорност, транспарентност на постапките, достапност на полицијата за јавноста и сл.

За да може да се подобри ефикасноста и ефективноста на полицијата и да се ограничи просторот за корумптивно однесување на полициските службеници, потребно е јасно и прецизно да се дефинираат надлежностите и задачите на вработените во Министерството и полицијата.

Полицијата помага во одржувањето на вредностите на демократијата, таа е овластена да применува полициски овластувања кои подразбираат мерки и активности со кои директно се задира во основните права и слободи на граѓаните. Со цел да се обезбеди целосна заштита на човековите права и слободи и да не дојде до нивно непотребно ограничување, нужно е да се афирмираат принципите на стручност, компетентност, правилно остварување и извршување на задачите.

Кога полицијата ќе ги извршува своите задачи во рамките на законот, нема да ги злоупотребува своите овластувања, ќе ги

почитува човековите слободи и права и може да се очекува доверба од страна на јавноста.

1.6. Јакнење на интегритетот на вработените во Министерството за внатрешни работи

За да се оправда довербата на граѓаните, полицијата мора да покаже професионализам и високо ниво на интегритет при вршење на својата службена должност, да биде спремна да се спротивстави на искушенијата на злоупотреби на полициските овластувања и единствено да се одсликува со професионализам и етички вредности со што би ги следела правилата на професионалното однесување. Во остварување на целите на Министерството за внатрешни работи за бескомпромисна борба против корупцијата, значаен фактор претставува и јакнењето на интегритетот на вработените во Министерството.

Припадниците на Министерството за внатрешни работи во своето постапување често доаѓаат во контакт со лица кои постапуваат незаконски, неетички, неморално, поради што истите треба да бидат на високо морално, етичко и професионално ниво. Полицијата мора да ја извршува својата должност на вешт, искрен и непристрасен начин единствено штитејќи ги интересите на јавноста и на граѓаните на кои им служи.

Полицискиот службеник треба да покаже афинитети за работата што ја извршува и позитивно да ги вреднува крајните цели на Министерството. Односот на службеникот спрема работата се гледа во неговиот интерес за неговата стручност, лично напредување и совладување на вештините во дејноста која што ја одбрал како професија.

Припадниците на Министерството се должни своите задачи да ги извршуваат на праведен начин при тоа раководејќи се од принципите на непристрасност и рамноправност, без разлика на нивната етичка социјална или друга припадност, да го почитуваат достоинството на граѓанинот со цел заштита на угледот на граѓанинот и Министерството за внатрешни работи.

1.7 Доследно почитување на Кодексот на полициска етика

Во Република Македонија донесени се закони за борба против корупција усогласени со европското законодавство. Мешутоа, таа законодавна активност треба да биде придружувана со масовно прифаќање на етичките и моралните норми и начинот на однесување на полициските службеници.

Барањето, полицијата во целокупното постапување да биде сведено на владеење на правото и почитување на другите вредности во општеството, доведуваат до крупни промени во нормите кои го одредуваат однесувањето на полициските службеници во службата. Во квантитативна смисла, овие норми се далеку побројни и подетални, а во квалитативна смисла е дојдено до нивно вредносно реорганизирање, односно преусмерување кон остварување на новите општествени вредности. Со законските и другите правни норми се регулира постапувањето и однесувањето во службата, развиени се посебни етички норми кои припаѓаат на подрачјето на моралот, а не и на правдата и кои се обично содржани во кодексот на полициската етика.

Деталното пропишување на норми за однесување во службата по пат на закони и други правни прописи, како што е

веќе напомнато, е резултат на тежнењето вкупната полициска активност се подреди на владеење на правото.

Строгото почитување на правните регулативи и Кодексот на полициска етика од страна на полициските службеници значи елиминирање на уште една причина за можна појава на корупција во редовите на полициската организација.

1.8 Поттикнување на граѓаните да пријават корупција во Министерството и полицијата

Од посебна важност е антикорупциската едукација на граѓаните со ширење на јавната свест за опасноста и штетните последици од корупцијата. Потребно е да се мобилизираат институциите во антикорупциските напори преку институционална соработка, но и јакнење на соработката со невладиниот сектор.

Со цел подигање на јавната свест за штетноста од корупцијата, Министерството за внатрешни работи ќе организира интерактивни програми за приближување до заедницата, со организирање средби и работилници, формални и неформални форуми за отворени дискусии со граѓаните од локалната самоуправа со што ќе се зголеми и зајакне соработката на граѓанскиот сектор на локално ниво и службите на Министерството кои се надлежни за сузбивање на корупцијата. Ова би можело да доведе до вклучување на заедницата во програми за превенција од корупција и криминал, формирање на коалиција за решавање на проблеми и развивање на чувство на заедничка одговорност за подобрување на јавната безбедност.

Во информирањето на јавноста важна улога имаат пишаните и електронските медиуми со емитување на антикорупциска кампања за подигање на свеста кај граѓаните за штетноста од корупцијата и афирмација за нулта толеранција за корупцијата.

Заради подигање на јавната свест за штетните последици од корупцијата, Министерството за внатрешни работи ќе превземе активности со цел да ги информира граѓаните за констатирано коруптивно однесување на вработени во Министерството и полицијата, појавни облици, телефонски броеви за пријавување и надлежни организациони единици за постапување.

Во рамките на Проектот „Отворен ден“, чија цел е обезбедување транспарентно работење и приближување до граѓаните и нивно запознавање со надлежноста и работата на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, граѓаните ќе бидат запознати и охрабрани да ги пријавуваат сите случаи на корупција и коруптивно однесување на полициските службеници и начините на кои можат да го сторат истото.

Министерството за внатрешни работи има отворено бесплатна телефонска линија 199 на која граѓаните или правните лица можат да пријават сомневање за постоење на корупција или коруптивно однесување на припадник на Министерството.

Пријавите можат да се поднесат писмено или директно усно, по пошта, по факс, електронски по e-mail или по пат на on line директно на страната на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди. Доколку сакаат граѓаните корупција можат да пријават и анонимно.

Развојот на медиумскиот детектизам како нужен антикорупциски инструмент допринесе во последните неколку години да се обелоденат случаи на коруптивни однесувања на полициски службеници што допринесува до информирање на службите надлежни за борба против корупцијата за навремено превземање на соодветни мерки.

На интернет страната на Министерството за внатрешни работи граѓаните можат да се информираат за сторени кривични

дела со елементи на корупција и осомничени сторители како и методи и начини за нејзино сузбивање. Интернет страната редовно се ажурира со цел запознавање на граѓаните со активностите на Министерството во борбата против корупцијата.

1.9 Спроведување на систем на кариера

Со Законот за внатрешни работи за прв пат во Република Македонија се вовеле систем на кариера во Министерството за внатрешни работи и полицијата, со што крајно се стесни просторот за непотизам, кронизам и патронажа. Прецизните критериуми и норми за напредок и кариера во Министерството ќе се спроведуваат исклучиво врз основа на стручност, компетентност и професионалност. Со ограничување на дискреционите права за селекција се предвидуваат низа објективни и мерливи критериуми за унапредување во службата, а со тоа и зголемување на мотивацијата на сите вработени.

Се очекува зголемување на ефикасноста на полицијата бидејќи со воспоставениот систем на кариера однапред се предвидени условите и критериумите за унапредување и однапред е предвидено во кој рок и како се постигнува одреден степен во хиерархијата во службата.

Со хоризонталното и вертикалното напредување во кариерата, начинот и критериумите за оценување, дисциплинската одговорност и новините во санкционирањето и деградирањето на полициските службеници се подига свеста на вработените за извршување на поставените задачи и намалување на можноста за корумпирање на нивниот професионален пристап.

1.10 Зајакнување на меѓуинституционалната соработка

Со цел ефикасна и ефективна борба против корупцијата неопходно е постоење и соработка на Министерството со другите ресорни министерства, државни органи и институции за борба против корупцијата и криминалот воопшто. Соработката треба да служи како базична основа и водечка сила на институциите во борба против корупција, која ќе ги одразува приоритетите и принципите на владината програма.

Во оваа насока потребно е да се зајакне соработката на Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди со Одделението за гонење на сторители на кривични дела од областа на организираниот криминал и корупција при Јавното обвинителство на РМ, Царинската управа на РМ, Финансиската полиција и Дирекцијата за спречување на перење пари. Исто така, неопходно постоење на функционална поврзаност и формирање на заедничка база на податоци до кои ќе имаат пристап сите субјекти задолжени за борба против корупцијата, со цел размена на информации на дневна основа заради обезбедување одржлив систем на заеднички приод во реализирањето на сопствените обврски на институциите за неселективната борба против корупцијата.

1.11 Унапредување на меѓународната соработка во борбата против корупцијата

Согласно позитивното законодавство на Република Македонија и меѓународните стандарди, Министерството за внатрешни работи има интензивна меѓусебна соработка со Интерпол, SECI – центар и другите меѓународни организации.

Со потпишувањето на меморандуми за соработка и непосредна комуникација со државите во регионот, државите потписници превземаат координирани активности во борбата против корупцијата по пат на организирање на заеднички координирани акции со специјални методи, размена на информации, заемна помош при имплементација на националните закони и давање препораки за решавање и постигнување на планираните цели во борбата против корупцијата и организираниот криминал.

Службите со цел откривање и сузбивање на организиран криминал и корупција во текот на соработката ќе разменуваат податоци за сторители на кривични дела со елементи на корупција, за поврзаноста помеѓу припадниците на криминалните групи или злосторнички организации, нивно основање, фактичката состојба посебно за време, место и начин на сторување на делото, објекти на напад, за посебни околности на кршење на правните прописи и превземени мерки.

На барање да се спроведат такви полициски мерки кои ќе бидат во склад со правните прописи на двете држави, вршење увид во веќе сторени кривични дела, соработка со прилагодени полициски одредби со кадровска, материјална и организациона поддршка, почитување на важечките закони за испорака и казнено-правни прописи, размена на податоци и сознанија за нови методи и облици кои се користат во меѓународен криминал со цел понатамошно усовршување и размена на резултати постигнати во криминалистички, криминолошки и други истражувања.

Заеднички да се известуваат за методите кои се користат во пракса при извршување на кривичните дела, да се дадат на увид примерок од документи кои потекнуваат од криминални дејствија или се користат при извршување на кривични дела или послужиле

за злоупотреба заради подобра спремност во борбата против корупцијата. Размена на стручни кадри зарадни нивно стручно усовршување, меѓусебно запознавање со методи и средства користени во борбата против криминалните дејанија и запознавање со современи техники користени во криминалистиката, по потреба да се организираат работни состаноци за припрема, координација и реализација на понатамошни активности.

1.12 Спречување на судир на интереси при вршење на јавните должности

Вработените во Министерството и полицијата при извршување на своите должности не смеат да ја користат својата службена положба и овластување за лични потреби или потреби на своето семејство, роднини, пријатели, личности или организации со кои биле или се во некаков однос. Тие мора секогаш да постапуваат во служба на јавниот интерес, сосема исклучувајќи ги своите приватни интереси, почитувајќи ги принципите на законитост, ефикасност, доверливост, независност, самостојност, чесност и професионалност.

Судир на интереси подразбира состојбата кога приватниот интерес на службеното лице е во спротивност со јавниот интерес или кога приватниот интерес влијае или може да влијае врз неговата непристрасност при вршењето на работите од јавен интерес.

Постои јасна врска помеѓу корупцијата и судирот на интереси. Корупцијата претставува користење на службената должност за лична корист, додека пак судирот на интереси е извршување на службените должности во оние случаи во кои

службеното лице ќе има приватен интерес што е, или се чини дека е во судир со нивната службена должност. Корупцијата честопати може да вклучува случаи на судир на интереси, но сите случаи на судир на интереси не се истовремено и случаи на корупција.

Значителен дел од службените лица имаат недоволно познавање на поимот и појавата на судир на интереси. Од таа причина Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди ќе превзема мерки во две насоки: од една страна ќе ја зајакне превенцијата со едуцирање и запознавање на службените лица што преставува судирот на интереси, и од друга страна ќе превзема мерки да го развие системот на откривање, надминување и репресија.

Борбата против корупција во сопствените редови бара примена на антикорупциска политика и правила на однесување, достоинствено делување на полицијата со примена на ефективни мерки во имплементација на антикорупциската политика на сите полициски нивоа. Врз основа на напред наведеното потребно е внимателно предвидување на ризични ситуации за потенцијален судир на интереси и корупција кои можат да се јават при вршење на одредени видови на полициска работа со однапред превземање на административни мерки за отстранување на можноста за судир на интереси и корупција.

Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди врши евидентирање и чување на анкетните листови на службените лица во Министерството за внатрешни работи и со нив постапува согласно Правилникот за начинот на постапување со анкетни листови на службени лица. Исто така, Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди е задолжен за евидентирање и чување на Изјавите за интереси. Со цел доследно почитување на Законот за судир на интереси и Правилникот за

дејностите кои се неспоиви со полициските работи, Секторот во соработка со надлежните инспекциски служби и Државната комисија за спречување на корупцијата ќе утврди процедури за меѓусебна соработка согласно потпишаните меморандуми за соработка.

1.13 Транспарентност во работењето значаен сегмент за спречување на корупцијата во Министерството за внатрешни работи

Секторот за односи со јавност и информации од јавен карактер соработката со медиумите и ќе ја подигне на повисоко ниво, особено преку учество во дебати, емисии и слични форми со непосредно учество во подигањето на јавната свест за опасноста од корупција и организиран криминал.

Со активното учество на истражувачкото новинарство во откривањето и спречувањето на корупцијата, ќе добиеме уште еден партнер во борбата против ова општествено зло. Секторот за односи со јавноста и информации од јавен карактер, во текот на годината ќе спроведе информативна кампања, со цел запознавање на јавноста со превентивните мерки кои ги превзема Министерството за внатрешни работи. Исто така, оваа информативна кампања ќе има цел да ги мотивира и поттикне граѓаните на поголема соработка со Министерството и со надлежните служби задолжени за борба против корупцијата, а пред се со Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди. Нужно е да се работи транспарентно, отчетно и одговорно согласно принципите на стручност, компетентност и професионалност во извршување на работите и задачите.

Законот за слободен пристап на информации од јавен карактер налага објавување на сите документи од јавен интерес.

Ќе се воведи пракса на добро владеење со кое ќе се овозможи граѓаните со помош на интернет-страната на МВР да предлагаат и да учествуваат во изразување на мислења и самите да предложат иницијативи за спречување на незаконито и непрофесионално постапување.

2. Обврска за имплементација на Антикорупциската програма

Согласно антикорупциската програма изготвен е Акциски план за имплементација на антикорупциската програма кој е сочинет со задачи кои произлегуваат од оваа програма кои треба да ги реализираат конкретни организациони единици во Министерството за внатрешни работи со јасна временска рамка на реализација. Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди е надлежен за следење на имплементацијата на Антикорупциската програма и во одредени области задолжен за спроведување.

Антикорупциската програма се однесува на сите вработени во Министерството и полицијата и секој поединец треба максимално да го употреби својот капацитет и потенцијал со кој располага и сите заедно да се спротивставиме на корупцијата, бидејќи само така ќе зачекориме по патот на иднината кој не води во Европската унија и НАТО.

Со некорумпирана, кадровски оспособена и развиена полициска организација ќе воспоставиме партнерски односи со граѓаните на кој ќе им овозможиме безбедно живеење во заедницата.

МИНИСТЕР ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
м-р Гордана Јанкулоска